

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

03 жовтня 2024 р.

Львів

№ 63/111-рп/к

Справа №63/9-03-95-2024

Про початок розгляду
справи про порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання відділу досліджень і розслідувань в Рівненській області від 02.10.2024 № 63-03/268-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

Відділом досліджень і розслідувань в Рівненській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) здійснено дослідження щодо дотримання законодавства про захист економічної конкуренції Гощанською селищною радою Рівненського району Рівненської області в частині реалізації повноважень під час прийняття рішень органом місцевого самоврядування у сфері земельних відносин.

1. ВІДПОВІДАЧ

- (1) Гощанська селищна рада (далі - Гощанська селищна рада, Селищна рада) включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування (*інформація з обмеженим доступом*), вид діяльності за КВЕД 84.11 «Державне управління загального характеру».
- (2) Місцезнаходження: (*інформація з обмеженим доступом*).
- (3) Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 722-р селище Гоща є адміністративним центром Гощанської об'єднаної територіальної громади, до складу якої входять ще дев'ятнадцять сільських територіальних громад, а саме: с. Бочаниця, с. Воскодави, с. Дроздів, с. Дуліби, с. Жаврів, с. Красносілля, с. Кринички, с. Курозвани, с. Липки, с. Майків, с. Малинівка, с. Малятин, с. Русивель, с. Садове, с. Симонів, с. Синів, с. Тучин, с. Федорівка.
- (4) Відповідно до абзацу другого частини четвертої статті 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» юридична особа – сільська, селищна, міська рада, розміщена в адміністративному центрі об'єднаної територіальної громади, є правонаступником прав та обов'язків всіх юридичних осіб – сільських, селищних, міських рад, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, з дня набуття

повноважень, сільською, селищною, міської радою, обраною об'єднаною територіальною громадою.

- (5) У розумінні статті 1, статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Гоцанська селищна рада є органом місцевого самоврядування.

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (6) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі - Закон) сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією, цим та іншим законодавством.
- (7) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно з статтею 11 Закону, є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.
- (8) В територіальних межах селища Гоца Рівненської області повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Селищною радою та її виконавчим комітетом.
- (9) Рішення селищної ради, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території селища підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.
- (10) Статтею 143 Конституції України встановлено, зокрема, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону, утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.
- (11) Частиною першою статті 26 Закону визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України (надалі – ПКУ) та прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевим податкам і зборам, а також земельному податку.
- (12) Пунктом 4.1 статті 4 Податкового кодексу визначено, що податкове законодавство України ґрунтується, зокрема, на принципах:
- рівності усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації;
 - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу;
 - нейтральності оподаткування - установа податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платників податків.
- (13) Згідно із пунктом 12.3 статті 12 ПКУ, сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територіальних громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про

встановлення місцевих податків і зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень.

- (14) Загальні правові норми щодо сплати земельного податку закріплені статтями 269-277 ПКУ, якими визначено наступне:
- 1) платниками земельного податку є власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі (стаття 269 ПКУ);
 - 2) об'єктами оподаткування є (стаття 270 ПКУ):
 - земельні ділянки, які перебувають у власності або користуванні;
 - земельні частки (паї), які перебувають у власності;
 - 3) базою оподаткування є (стаття 271 ПКУ):
 - нормативна грошова оцінка земельних ділянок з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного відповідно до порядку, встановленого цим розділом;
 - площа земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких не проведено.
 - 4) Ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки (пункт 274.1 ПКУ).
 - 5) Ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності).
 - 6) Ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено та які розташовані за межами населених пунктів або в межах населених пунктів, встановлюється у розмірі не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від нормативної грошової оцінки площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області.
- (15) Абзацом першим пункту 284.1 статті 284 Податкового кодексу України визначено, що Верховна рада Автономної республіки Крим та органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачуються на відповідній території.
- (16) Пунктом 30.2 статті 30 Податкового кодексу України встановлено, що підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат.

(17) Статтею 282 Податкового кодексу України закріплено виключний перелік юридичних осіб, яким передбачено пільги щодо сплати земельного податку. Так від сплати земельного податку звільняються:

- санаторно-курортні та оздоровчі заклади громадських об'єднань осіб з інвалідністю, реабілітаційні установи громадських об'єднань осіб з інвалідністю;

- громадські об'єднання осіб з інвалідністю України, підприємства та організації, які засновані громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю та спілками громадських об'єднань осіб з інвалідністю і є їх повною власністю, де протягом попереднього календарного місяця кількість осіб з інвалідністю, які мають там основне місце роботи, становить не менш як 50 відсотків середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить протягом звітного періоду не менш як 25 відсотків суми загальних витрат на оплату праці;

- бази олімпійської та параолімпійської підготовки, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України;

- дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади незалежно від форми власності і джерел фінансування, заклади культури, науки (крім національних та державних дендрологічних парків), освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури та спорту, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів;

- державні та комунальні дитячі санаторно-курортні заклади та заклади оздоровлення і відпочинку, а також дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України, які знаходяться на балансі підприємств, установ та організацій, які є неприбутковими і внесені контролюючим органом до Реєстру неприбуткових установ та організацій. У разі виключення таких підприємств, установ та організацій з Реєстру неприбуткових установ та організацій декларація подається платником податку протягом 30 календарних днів з дня виключення, а податок сплачується починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому відбулося виключення з Реєстру неприбуткових установ та організацій;

- державні та комунальні центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, центри фізичного здоров'я населення, центри з розвитку фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, дитячо-юнацькі спортивні школи, а також центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, дитячо-юнацькі спортивні школи і спортивні споруди всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств, їх місцевих осередків та відокремлених підрозділів, що є неприбутковими та включені до Реєстру неприбуткових установ та організацій, за земельні ділянки, на яких розміщені їх спортивні споруди. У разі виключення таких установ та організацій з Реєстру неприбуткових установ та організацій, декларація подається платником податку протягом 30 календарних днів з дня виключення, а податок сплачується починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому відбулося виключення з Реєстру неприбуткових установ та організацій.

(18) Відповідно до статті 12 Податкового кодексу України, зокрема п.п.12.3.7 ПКУ, сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно з законом та перспективним планом формування територій громад, не дозволяється встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.

- (19) Пункт 30.5 статті 30 Податкового Кодексу України передбачає, що податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог законодавства України про захист економічної конкуренції виключно цим Кодексом, рішеннями Верховної ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування відповідно до цього Кодексу.
- (20) Одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які мають вплив на конкуренцію.

3. ОБСТАВИНИ, ЯКІ СВІДЧАТЬ ПРО ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (21) В ході моніторингу рішень органів місцевого самоврядування Відділенням було встановлено, що Гощанською селищною радою прийнято рішення від 30.06.2021 № 746 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку з 01.01.2022 року» (далі – Рішення № 746), яке розміщено на офіційному сайті Гощанської селищної ради 30 червня 2021 року за посиланням <https://hoshcha-rada.gov.ua>.
- (22) Відділення надіслало вимогу від 13.06.2024 № 63-02/1771е Селищній раді про надання копій діючих рішень з питань встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку, відповідь на яку отримало листом від 21.06.2024 №1358/01/05-21-24 (вх. 27.06.2024 №63-01/1511).
- (23) Згідно з отриманою інформацією встановлено, що рішення від 30.06.2021 № 746 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку з 01.01.2022 року» є діючим на теперішній час.
- (24) Додатком 1 до Рішення № 746 передбачено з 01.01.2022 року ставки земельного податку на 2022 рік:

Землі сільськогосподарського призначення:

- для ведення товарного сільськогосподарського виробництва;
- для ведення фермерського господарства;
- для ведення особистого селянського господарства;
- для ведення підсобного сільського господарства;
- для дослідних і навчальних цілей;
- для пропаганди передового досвіду ведення сільського господарства;
- для надання послуг у сільському господарстві;
- для розміщення інфраструктури оптових ринків сільськогосподарської продукції;
- для іншого сільськогосподарського призначення;
- для цілей підрозділів 01.01-01.13 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду - становлять *для фізичних осіб – 0,7 відсотка* нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено; *для юридичних осіб – 1 відсоток* нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено.

Землі житлової забудови:

- для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка) - становлять *для фізичних осіб – 0,08 відсотка* нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких

- проведено; для юридичних осіб – **1 відсоток** нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено;
- для будівництва індивідуальних гаражів – становлять для фізичних осіб – **2 відсотка** нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено; для юридичних осіб – **3 відсотка** нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено;
 - для цілей підрозділів 02.01-02.07 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду - становлять для фізичних осіб – **0,08 відсотка** нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено; для юридичних осіб – **1 відсоток** нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено.
- (25) Аналогічно прослідковується тенденція стосовно різних ставок земельного податку для фізичних та юридичних осіб по кодах класифікації **04** – землі природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення; **06** - землі оздоровчого призначення; **07**- землі рекреаційного призначення; **08** – землі історико-культурного призначення.
- (26) Додатком 2 до Рішення № 746 передбачено з 01.01.2023 року ставки земельного податку на 2023 рік:
- Землі житлової забудови:
- для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка) - становлять для фізичних осіб – **0,1 відсоток** нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено; для юридичних осіб – **1 відсоток** нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено;
 - для цілей підрозділів 02.01-02.07 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду - становлять для фізичних осіб – **0,1 відсоток** нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено; для юридичних осіб – **1 відсоток** нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено.
- Землі громадської забудови:
- для будівництва та обслуговування об'єктів туристичної інфраструктури та закладів громадського харчування;
 - для будівництва та обслуговування будівель ринкової інфраструктури;
 - для будівництва та обслуговування будівель закладів побутового обслуговування - становлять для фізичних осіб – **2 відсотки** нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено; для юридичних осіб – **3 відсотки** нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено.
- (27) Додатком 3 до Рішення від 30.06.2021 № 746 передбачено перелік пільг для фізичних та юридичних осіб зі сплати земельного податку, які встановлюються та вводяться в дію з 01.01.2022 року.
- (28) Гошанська селищна рада надала копію діючого рішення від 15 липня 2022 року № 1709 «Про внесення змін до рішення сесії Гошанської селищної ради від 30.06.2021 № 746», яким внесла зміни у Додаток 2 щодо встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку з 01.01.2023.
- (29) Так, рішенням № 1709 було встановлено ставки та пільги земельного податку з 01.01.2023 року:

Землі житлової та громадської забудови:

- для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка) становлять *для фізичних осіб – 0,1 відсотки* нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено; *для юридичних осіб – 1 відсоток* нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено;
- для цілей підрозділів 02.0-02.07, 02.09-02.12 та для збереження та використання земель природно-заповідного фону становлять *для фізичних осіб – 0,1 відсотки* нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено; *для юридичних осіб – 1 відсоток* нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено;

Землі громадської забудови:

- для будівництва та обслуговування об'єктів туристичної інфраструктури та закладів громадського харчування) становлять *для фізичних осіб – 2 відсотки* нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено; *для юридичних осіб – 3 відсоток* нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено;
- для будівництва та обслуговування адміністративних будинків, офісних будівель компаній, які займаються підприємницькою діяльністю, пов'язаною з отриманням прибутку становлять *для фізичних осіб – 2 відсотки* нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено; *для юридичних осіб – 3 відсоток* нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено;
- для будівництва та обслуговування будівель закладів побутового обслуговування становлять *для фізичних осіб – 2 відсотки* нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено; *для юридичних осіб – 3 відсоток* нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено;

- (30) Аналогічно прослідковується тенденція стосовно різних ставок земельного податку для фізичних та юридичних осіб по кодах класифікації **04** – землі природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення; **06** - землі оздоровчого призначення; **07**- землі рекреаційного призначення; **08** – землі історико-культурного призначення.
- (31) На території Гощанської селищної ради однакову господарську діяльність здійснюють зокрема: ТОВ «ПОЛІССЯ АГРО БІЗНЕС»; ТОВ «К.Л.В.»; ТОВ «Гощаночка»; ТОВ РЕАЛ ЕСТ»; «Гощанське районне споживче товариство»; КП «Агенство розвитку Гощі»; ТОВ «Мега-Фуд»; ФОП Кухар М.Д.; ФОП Хрусюк Т.П. та ФОП Цимбалюк С.М. – надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна (код за КВЕД 68.20).
- (32) Проте, ТОВ «ПОЛІССЯ АГРО БІЗНЕС»; ТОВ «К.Л.В.»; ТОВ «Гощаночка»; ТОВ РЕАЛ ЕСТ»; «Гощанське районне споживче товариство»; КП «Агенство розвитку Гощі»; ТОВ «Мега-Фуд»; сплачують податок на землю в розмірі 1% від нормативної грошової оцінки землі, а ФОП Кухар М.Д.; ФОП Хрусюк Т.П. та ФОП Цимбалюк С.М. – 0,7% від нормативної грошової оцінки землі.
- (33) На території Гощанської селищної ради ПАТ «Гощанський завод продтоварів» та ФОП Малярчук С.А. користуються земельними ділянками однакового цільового призначення,

- для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), категорія земель – землі житлової та громадської забудови.

- (34) Проте, ПАТ «Гоцанський завод продтоварів» сплачує податок за землю у розмірі 1%, а ФОП Мальярчук С.А. - 0,08% від нормативної грошової оцінки землі.
- (35) Слід зазначити, що фізична особа-підприємець – це юридичний статус, який засвідчує право особи на заняття підприємницькою діяльністю, а саме: самостійною, ініціативною, систематичною, на власний ризик господарською діяльністю, що здійснюється підприємцями з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.
- (36) Статтею 50 Цивільного кодексу України регламентовано право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності, положеннями якої визначено, що право на здійснення підприємницької діяльності, яку не заборонено законом, має фізична особа з повною цивільною дієздатністю.
- (37) Згідно зі статтею 51 Цивільного кодексу України, до підприємницької діяльності фізичних осіб застосовуються нормативно-правові акти, що регулюють підприємницьку діяльність юридичних осіб, якщо інше не встановлено законом або не впливає із суті відносин.
- (38) Законодавство передбачає здійснення фізичною особою господарської діяльності як самозайнятою особою: фізичною особою – підприємцем або особою, яка провадить незалежну професійну діяльність (за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою - підприємцем та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб).
- (39) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єктом господарювання є юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність.
- (40) Отже, фізичні особи при здійсненні господарської діяльності, так само, як і юридичні особи, мають право наймати працівників, зобов'язані у передбачених законом випадках одержати ліцензію на здійснення певних видів діяльності, сплачувати податки та інші обов'язкові платежі, вести облік результатів своєї підприємницької діяльності тощо.
- (41) На відміну від юридичних осіб фізичні особи-підприємці діють без установчих документів та обов'язкового формування статутного капіталу. Фізична особа, що здійснює господарську діяльність, є одночасно і власником бізнесу, і органом управління ним, а також може здійснювати підприємницьку діяльність без залучення найманої праці.
- (42) З огляду на вищевикладене, фізичні особи-підприємці прирівняні до юридичних осіб та охоплюються спільним поняттям «суб'єкт господарювання» та є конкурентами (учасниками) на певному ринку. Вони наділені таким же обсягом цивільних прав та обов'язків, що їх мають юридичні особи при здійсненні своєї підприємницької діяльності.
- (43) Отже, у розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» фізичні особи - підприємці є суб'єктами господарювання.

- (44) Таким чином, встановлення Селищною радою для юридичних осіб та фізичних осіб різних ставок податку за землю, може призвести до створення нерівних умов у конкуренції суб'єктам господарювання, оскільки такі дії сприяють збільшенню адміністративних витрат, зокрема пов'язаних із сплатою земельного податку, а відтак зменшенню рівня прибутковості такого суб'єкта господарювання.
- (45) Дії Гощанської селищної ради, які полягають у прийнятті Рішення від 30.06.2021 № 746 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку з 01.01.2022» (зі змінами), яким встановлено різні відсоткові ставки податку на землю цільового призначення 01 (землі сільськогосподарського призначення); 02 (землі житлової забудови); 03 (землі громадської забудови); 04 (землі природно-заповідного фонду); 06 (землі оздоровчого призначення); 07 (землі рекреаційного призначення); 08 (землі історико-культурного призначення) на території Гощанської селищної ради для суб'єктів господарювання залежно від їх форми власності, що діють на одному товарному ринку, тобто є конкурентами, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом 8 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.
- (46) Згідно з інформацією Гощанської селищної ради отриманою листом від 21.06.2024 №1358/01/05-21-24 (вх. від 27.06.2024 №63-01/1511) встановлено, що рішенням від 11.11.2022 №1795 Селищною радою були внесені зміни в Додаток № 3 до рішення Гощанської селищної ради від 30.06.2023 №746 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку з 01.01.2022» (із змінами та доповненнями).
- (47) Так, після внесення рішенням від 11.11.2022 №1795 змін в додаток № 3 було встановлено пільги зі сплати земельного податку для підприємств комунальної форми власності, засновником яких є Гощанська селищна рада, що здійснюють діяльність у сфері надання житлово-комунальних послуг, комунальних послуг та послуг з утримання ринку, в розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік.
- (48) Гощанська селищна рада (листом від 02.08.2024 №16/72/01/05-21/24, вх. від 09.08.2024 №63-01/1812) повідомила, що на території селищної ради діють комунальні підприємства з такими основними видами економічної діяльності:
- КП «Агенство розвитку Гощі» (*інформація з обмеженим доступом*) - 41.20 *Будівництво житлових і нежитлових будівель; 38.11. Збирання безпечних відходів;*
 - КП «Агенство розвитку Гощі - Тучин» (*інформація з обмеженим доступом*) - 36.00 *Забір, очищення та постачання води; 38.11. Збирання безпечних відходів;*
 - КП «Влад» (*інформація з обмеженим доступом*)- 36.00 *Забір, очищення та постачання води;*
 - Комунальний заклад «Центр інтеграції ветеранів» (*інформація з обмеженим доступом*) - 88.99 *Надання іншої соціальної допомоги без забезпечення проживання, н.в.і.у;*
- (49) Згідно з інформацією отриманою від Головного управління статистики в Рівненській області (лист від 31.07.2024 №06-16/1959-24 вх. від 12.08.2024 №63-01/1838) за вищезазначеними видами економічної діяльності на території Гощанської селищної ради діють наступні суб'єкти господарювання, які є конкурентами комунальних підприємств:

41.20 Будівництво житлових і нежитлових будівель;

- товариство з обмеженою відповідальністю «ПМК-5 » (інформація з обмеженим доступом);
- товариство з обмеженою відповідальністю «Транс-Кор» (інформація з обмеженим доступом);
- приватне підприємство «ЗАХІДБУД-РЕКОНСТРУКЦІЯ» (інформація з обмеженим доступом);
- товариство з обмеженою відповідальністю «Гощабуд» (інформація з обмеженим доступом);

38.11 Збирання безпечних відходів;

- товариство з обмеженою відповідальністю «Гоща Комунасервіс» (інформація з обмеженим доступом);

88.99 Надання іншої соціальної допомоги без забезпечення проживання, н.в.і.у;

- Гощанський районний центр соціальних служб (інформація з обмеженим доступом);
- Благодійна організація «Благодійний фонд Віктора Щербачука (інформація з обмеженим доступом);
- Благодійна організація «Благодійний фонд «Об'єднанні руки» (інформація з обмеженим доступом);
- Благодійна організація «Благодійний фонд «Рівненські земляки» (інформація з обмеженим доступом);
- Благодійна організація «Благодійний фонд «Сильні та незламні українці» (інформація з обмеженим доступом));
- Благодійна організація «Фонд Руфь» (інформація з обмеженим доступом))
- Благодійна організація «Благодійний фонд «Міжнародний фонд добра і миру» (інформація з обмеженим доступом));
- Благодійна організація «Міжнародний благодійний фонд «Захисників України» (інформація з обмеженим доступом).

- (50) Встановлення пільги зі сплати земельного податку для комунальних підприємств, засновником яких є орган місцевого самоврядування, положеннями ПКУ не передбачено.
- (51) Для підприємств іншої форми власності, які діють на однакових товарних ринках (здійснюють діяльність за однаковими видами економічної діяльності) тобто є конкурентами вищевказаних комунальних підприємств, такі пільги вищезазначеним рішеннями не передбачено.
- (52) Селищна рада, встановивши рішенням від 11.11.2022 №1795 щодо внесення змін в Додаток № 3 до рішення Гощанської селищної ради від 30.06.2021 №746 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку з 01.01.2022» пільги зі сплати земельного податку підприємствам комунальної форми власності, створила їм привілейоване становище відносно суб'єктів господарювання приватної форми власності, внаслідок чого приватні та комунальні підприємства, які діють на однакових товарних ринках, не можуть конкурувати на рівних умовах, що може призвести до зрощання продукції, надання послуг та зменшення рівня прибутковості тощо.
- (53) Таким чином, встановлення Рішенням від 11.11.2022 №1795 щодо внесення змін в Додаток № 3 до рішення Гощанської селищної ради від 30.06.2021 №746 «Про

встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку з 01.01.2022» пільги зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків податкового зобов'язання за рік для юридичних осіб комунальної форми власності, може призвести до надання зазначеним юридичним особам, які здійснюють свою діяльність на одних ринках з суб'єктами господарювання державної та іншої форм власності кращих можливостей для господарювання та, як наслідок, ставить підприємства комунальної форми власності у привілейоване становище порівняно з конкурентами.

- (54) Тобто, комунальні підприємства Селищної ради можуть здобувати переваги над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії рішення №1795, що створює нерівні умови в конкуренції.
- (55) Враховуючи зазначене, дії Гощанської селищної ради, які полягають у внесенні рішенням від 11.11.2022 №1795 змін в Додаток № 3 до рішення Гощанської селищної ради від 30.06.2021 №746 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку з 01.01.2022», а саме пільг зі сплати земельного податку для підприємств комунальної форми власності, у розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік, засновником яких є орган місцевого самоврядування, тоді як для підприємств іншої форми власності, які діють на однакових товарних ринках, тобто є конкурентами, такі пільги не передбачені, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні окремим суб'єктам господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

1. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ

- (56) Визначення поняття економічної конкуренції передбачене статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншим суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (57) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (58) Частиною першою статті 4 Закону визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюються органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.

- (59) Частиною другою статті 4 Закону визначено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (60) Отже, органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на товарних ринках.
- (61) Виходячи з наведених законодавчих норм, виконання органами влади зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися завдяки саме власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції. У свою чергу, недотримання зазначених принципів може призвести до обмеження конкуренції та, відповідно, до не здійснення органами влади заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (62) Відповідно до приписів частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (63) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (64) Згідно з абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (65) Дії Гощанської селищної ради, які полягають у прийнятті Рішення від 30.06.2021 № 746 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку з 01.01.2022» (зі змінами), яким встановлено різні відсоткові ставки податку на землю цільового призначення 01 (землі сільськогосподарського призначення); 02 (землі житлової забудови); 03 (землі громадської забудови); 04 (землі природно-заповідного фонду); 06 (землі оздоровчого призначення); 07 (землі рекреаційного призначення); 08 (землі історико-культурного призначення) на території Гощанської селищної ради для суб'єктів господарювання залежно від їх форми власності, що діють на одному товарному ринку, тобто є конкурентами, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом 8 частини другої статті 15

Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

- (66) Дії Гошанської селищної ради, які полягають у внесенні рішенням від 11.11.2022 №1795 змін в Додаток № 3 до рішення Гошанської селищної ради від 30.06.2021 №746 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку з 01.01.2022», а саме пільг зі сплати земельного податку для підприємств комунальної форми власності, у розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік, засновником яких є орган місцевого самоврядування, тоді як для підприємств іншої форми власності, які діють на однакових товарних ринках, тобто є конкурентами, такі пільги не передбачені, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні окремим суб'єктам господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.
- (67) Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 7 та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України, статтями 36 та 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції» пунктами 3 та 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р; зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482зі змінами та доповненнями, пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI та пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994р. № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994р. за №90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998р. № 169-р (зі змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи у зв'язку з наявністю в діях Гошанської селищної ради Рівненського району Рівненської області (*інформація з обмеженим доступом*), що полягають у прийнятті рішення від 30.06.2021 № 746 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку з 01.01.2022» та внесенні рішенням від 11.11.2022 №1795 змін в Додаток № 3 до рішення Гошанської селищної ради від 30.06.2021 №746 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку з 01.01.2022» ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції:

- передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 8 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами;

- передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання встановлюються пільги чи інші переваги, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

2. Доручити збирання та аналіз доказів у справі Відділу досліджень і розслідувань в Рівненській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

В.о.голови Колегії,
в.о.голови Відділення

Дмитро ІВАНОВ